

~~ma nghollu lehenna f'talba zghira
li Sidna Marija u nghidulha:
Ja Sultana ta' Libnân,
li bhal Arz il-kobor Tieghek,
Taht il-mant tieghek hadran,
nitollbuk izzommna mieghek.~~

~~Meta l-ghadu jhebb ghalina,
nitollbuk, la tafdanix,
Beghdu minna, Omm hanina,
biex bil-qerq ma jirbahniex!~~

GUZEPPI M. STIVALA.

MINN HAWN U MINN HEMM

AHBARIJJET TA' BARRA

Tehziża fil-Palestina. — Fil-21 ta' Dicembru li ghadha ghamlet tehziża qawwija sewwa fil-Palestina u n-nhawi ta' Riha (Genko) saret hsara fil-bini wkoll. Il-kappella tal-Frangiskani li tfakkar il-Maghmudija ta' Gesù li qeghda ftit bghid mix-xmara tal-Ġurdan, ixxaqet kollha u sa jkollhom iħottuha u jibnuha mill-gdid. B'xorti tajba, lil kappella lohra li qeghda fuq xatt ix-xmara sewwa, li żżanznet is-sena li ghad-diet, ma ġratilhiex hsara.

Milied ta' swied il-qalb. — Htiġa tat-tahwid li hemm fix-Xerq Nofsani, ftit li xej marru nies Betlehem għal Milied minn artijiet barra l-Palestina. Il-Milied fil-Ghar Imqad-des sar kolluox kif dari, imma nies barranin, qisu mill-pajjiżi kollha tad-dinja, ma kienx hemm bhal ma kien ikun hemm snin oħra.

It-Tixwix f'Ċipru u l-Frangiskani. — Billi s-subjien tal-Iskejjel Sekondari tal-Frangiskani f'Ċipru zammew ruħhom bghid mit-tixwix, ix-xewwiexa donnhom li ħadu għalihom, għax fil-ghodwa tat-22 ta' Jannar xehtu żewġ bombi minn tieqa għal ġewwa l-iskola, f'Nikosija. Għal hekk, dik il-ghodwa ma sarx tagħlim, imma billi ma ġrat ebda hsara, għamlu skola bhal dari wara nofs inhar.

Halfa għida tal-Gharab. — Il-Gharab tal-Ġordanja kienu avżata fil-gazzetti, li fil-ghodu malli jqumu għandhom jahalfu dil-halfa: *Narrâni mmut il-lum jekk ninsa lil Port-Sajd; narrâni mmut il-lum jekk ninsa lil Gâza.* U fil-ghaxija qabel ma jorqdu, kif ikunu mimdudin, jghidu sa kemm għajnhom tmur bihom: *Hajfa, Gaffa, Galilija! Hajfa, Gaffa, Galilija! Hajfa, Gaffa, Galilija!*

Il-Qurân fl-iskejjel Insara. — Il-Hakma ta' Nâser fl-Eġittu harget qanûn li fl-iskejjel kollha, Insara wkoll, għandu jkun mgħallem il-Qurân, jiġifieri l-ktieb tad-Djiena tal-Misilmin, u għandu jkun hemm kamra bhal knisja tagħhom fejn jistghu jsallu. Wara ħafna taqtiq il-qalb, iltahaq ftehim bejn il-Misilmin u l-Insara li t-tagħlim tal-Qurân u t-tisliġa, isiru f'naħa mifruda mill-iskola.

Bejn il-Libnân u l-Ġordanja. — Melek Hsien, ir-Re tal-Ġordanja, xandar qanûn li fil-gharraf li l-Gharab li jkunu sejrin isiefru minn Libnan għal Ġordanja, ma jehtieġux *passport*. Ir-Re ħabbar ukoll li kellu tama kbira li 'l quddiem in-nies tal-artijiet Gharab kollha ma jkunux jehtieġu *passport* meta jsiefru min-naħa għall-oħra.

Taħfir fil-Għar tal-Getsemni. — Kif habbarna bħal daż-żmien sena, il-Għar tal-Getsemni kien inmtela bl-illma meta fix-xitwa far il-Wied ta' Gosafāt. Billi l-art tal-Għar infaqgħet, il-Frangiskani kełłham jagħmluha ġdida. Huma u jaħdmu sabu taħt l-art għadd ta' oqbra ta' żmien il-Bizantini u żmien is-Salibin,

għadhom mimlija bil-ghadam tannies. Insabu wkoll bcejjeċ ta' kitbiet bil-Grieg u bil-Għarbi Kufi u rqajja' ta' mużajk. Insabet ukoll il-hofra fejn kien jinghasar iż-żejt, u għal hekk dik in-naħa kien imlaqqam Ġet-Xemen (Getsemni) li tisser: magħsar taż-żejt.

ANBARIJET TA' MALTA

JUM IL-QABAR TA' KRISTU

Ma' tul l-ewwel tliet xhur ta' disena l-Gabra għall-htigiet tal-Qabar ta' Kristu saret fil-knejjes imsemmi-ja hawn taħt:

Jannar: Santa Vennra, San Duminku u Birzebbuġa.

Frar: Hal Qormi (S. Ġorġ), Hal Għarghur, il-Furjana, Haż-Żebbuġ u r-Rabat.

Marzu: il-Birgu, l-Imsida, is-“Sacro Cuor” tas-Sliema, Bormla, l-Is-la u l-Erwieħ, il-Belt.

Bħal drabi oħra, din id-darba wkoll niżzu ħajr bil-qalb lill-Kappillani ta' dawn il-Knejjes, li laqgħuna b'dingħajhom miftuha u tawna kull għajnuna li hteġeġna. U niżzu ħajr ukoll bil-bosta lil daww l-Insara kollha li kif u kemm setgħu għenu lill-Frangiskani li jinsabu l-Palestina biex iżommu kif jixraq l-Imkejjen Imqaddsa tal-Fidwa tagħna. Inwegħdu lil kull hadd li t-talb għaliegħom ma jaqtax f'daww l-Imkejjen Imqaddsa nfushom li qegħdin jinżammu bil-għajnuna tagħhom.

ID-DULURI TAL-KALVARJU

Wasulna tizzijiet ta' ħajr għal grazzi li nqalgħu (uħud minnħom grazzi kbar ħafna, qishom mirakli) bl-interċessjoni tad-Duluri tal-Kal-

varju, u baġhtulna wkoll flus biex jinxtara xama' għax-xgħil fuq l-art tal-tagħha. F'Ġerusalem il-grazzi li jinqalgħu bit-talb quddiem dik il-Madonna huma ħaġa ta' kull jum għal hekk hemm laqqmuha *L-Omm tal-Għegubijiet* (Umm el-Għagej-jeb). Inħabbru wkoll li stampajna talb lil dik id-Duluri bir-ritratt tagħha, li ma ndumux ma nqassmuhom. Kollox u dejjem għall-Glorja t'Alla.

LILL-ĦBIEB TAGħNA

Nitolbu iil daww il-ħbieb li jqassmu fid-djar din ir-Rivista biex, sa fejn jistgħu, iqassmuha *mill-aktar fis*, għax kien hemm uħud mill-imseħbin li gemgmu li drabi ddum ma taslilhom. U kien hemm xi mseħbin li saħansitra ma waslitilhom xejn. Kull min il-għadd ma jasallux sa xahar wara li johroġ, nitolbuh jibgħat jgħidilna, biex nibgħatuhulu bil-posta.

IMSEħBIN ĠODDA

Aquillina Carmela, Imsida; Aquilina Giuseppa, Imsida; Agius Maria, Imsida; Agius Giuseppa, Naxxar.

Bartolo Carmela, Paula; Borg Olivier Alfred, B'Kara; Briffa Carmela, Bormla; Busutt'il Carmela, Safi; Baldacchino Antonia, il-Belt; Borg Rosina, Rabat; Busutt'il Ro-

sina, Rabat; Bruno Giuseppe, Kal-kara; Borg Sac. Michele, Ghawdex; Borg Maria, Rabat.

Consilio Mary, Imsida; Camenzuli Alfred, Imsida; Cassar Carmelo, il-Belt; Cachia Giuseppa, L-Is-

la; Camilleri Antonio, il-Belt; Calleja Antonio, il-Belt; Caruana George, Paula; Carlia Carmela, Paula; Caruana Rosina, Paula; Cal-lus Emilde, Paula; Camilleri Cajetano, Paula.

REQUIESCANT IN PACE

Nixtiequ li l-imsehbin taghna jitolbu ghar-ruh ghaziża ta' dawn li ġejjin, li telqu minn din id-dinja qabilna, u li nieshom jixtiequna niftakru fihom fit-talb taghna.

CHARLES BORG, miet Hal Balzan fis-7 ta' Awissu 1956.

GIUSEPPE BARTOLO, miet Hal Balzan fl-1956.

SALVINA MUSCAT, mietet Hal Balzan fit-8 ta' Dicembru 1956.

FELICE SCHEMBRI, miet Hal Balzan fit-8 ta' Dicembru 1956.

CATARINA GALEA, mietet il-Qrendi fis-7 ta' Dicembru 1952.

SAVERIO ABDILLA, miet il-Qrendi fis-6 ta' Frar 1952.

GIOVANNA CASSAR, mietet il-Qrendi fis-17 ta' Dicembru 1955.

CONCETTA PACE, mietet il-Qrendi fl-24 ta' Dicembru 1955.

HENRY PACE, miet il-Qrendi fit-2 ta' Frar 1944.

CARMELO CALLEJA, miet il-Marsa 1956.

SAPIENZA CALLEJA, mietet il-Marsa fl-11 ta' Frar 1946.

EMMANUELE GALDES, miet Hal Qormi fl-20 ta' Settembru 1956.

CONCETTA BUGEJA, mietet Hal Qormi fit-2 ta' Ottubru 1933.

GIUSEPPE BUGEJA, miet Hal Qormi fit-8 ta' April 1946.

NATALE SCICLUNA, miet il-Hamrun fl-1935.

CARLO SCICLUNA, miet il-Marsa fis-7 ta' Mejju 1956.

GEORGE GAUCI, miet il-Hamrun fid-19 ta' Mejju 1922.

ROSARIA SPITERI, mietet il-Hamrun fit-22 ta' Novembru 1921.

ROSARIO SCIBERRAS, miet il-Hamrun fl-1 ta' Ottubru 1940.

GIUSEPPE SCICLUNA, miet il-Hamrun fit-22 ta' Dicembru 1943.

LUCREZIA SPITERI, mietet il-Hamrun fit-8 ta' Frar 1936.

EMMANUELE GIALANZE, miet S. Vennra fit-8 ta' Ottubru 1941.

ROSINA GIALANZE, mietet S. Vennra fil-21 ta' Mejju 1950.

PAOLO ATTARD, miet ir-Rabat Ghawdex fl-10 ta' Jannar 1942.

ELENA VELLA, mietet il-Belt fl-10 ta' Jannar 1957.

CARMELO MALLIA, miet Hal Luqa fid-19 ta' Jannar 1957.

CARLO VELLA, miet Bormla fis-27 ta' Lulju 1956.

ANNETTA BORG, mietet Hal Balzan fil-25 ta' Dicembru 1956.

CARMELA MALLIA, mietet is-Siggiewi fil-31 ta' Jannar 1957.

PAWLINA ZAHRA, mietet l-Imsida fil-25 ta' Dicembru 1954.

GUSTAVO MICALLEF, miet B'Kara fil-15 ta' Frar 1957.

Min-naħa taghna niżguraw lil qrabathom li l-erwieħ ta' dawn il-mejtin ghezież ikollhom dejjem sehem mill-quddies li jitt-qaddes fuq il-Qabar ta' Kristu.

ĊIFRI LI JITKELLMU WEHIDHOM

IL-HIDMA TAL-KUSTODJA FRANĠISKANA TAT-TERRA SANTA

HIDMA RELIĠJUŻA

- 21 Santwarji
- 45 Kappelli
- 39 Parroċċa b'85,000 fidili
- 11 Knejjes Sukkursali
- 31 Kappellaniji
- 64 Kunventi
- 402 Missjunarji
- 2 Kulleġġi Serafiki
- 70 Kummissarjati mxerrdin mad-dinja kollha
- 1 Delegazzjoni tat-Terra Santa f'Ruma.

HIDMA SOĊJALI

- 30 Skola għall-bniet u għas-subien, b'aktar minn 6,000 tfal
- 6 Kulleġġi b'1,800 edukandi
- 3 Orfanatrofji
- 8 Offiċini tas-snaġġa
- 2 Tipografiji
- 1 Fotozingografija
- 1 Kalvonoplastika.

HIDMA TA' GĦAJNUNA

Lill-Imghakksin:

Il-Kustodja tat-Terra Santa għandha DJAR, li hi tikri minghajr ebda hlas lill-insara fqar. Meta l-għadd ta' familji nsara jgħaddi l-għadd tad-djar il-Kustodja tgħinhom bil-flus biex jidhlu taht saqaf iehor.

Hobż ta' Sant'Antnin:

F'Kunvent wiehed biss ta' Gerasulemm, li hu dak ta' San Salvatur, jiġu mqassma iktar minn 2,000 hobża kull jum u fuq 850 piatt minestra lill-fqar, ikunu x'ikunu.

Għajnuniat ohra:

Fuq 800 x'uh, irġiel u nisa, hemm miġburin fl-ażili tal-Kustodja; 1,300 razzjon halib jinghataw kull jum lill-ftal; kotba, pitazzi u htigijiet ta' l-is-

kola jiġu mogħtija b'xejn lil 3,200 tfal foqra; u għadd kbir ta' morda jiġu mdewwijin u kkurati fl-isptarijiet u spiżeriji tat-Terra Santa.

Lir-Rifugjati tal-Gwerra tal-Palestina:

65 dar tal-Kustodja qegħdin jilqgħu lir-rifugjati u għadd ta' 1,400 rifugjati ohra qegħdin f'kera iehor li thallsu t-Terra Santa; mijiet ta' familji u eluf ta' rifugjati għandhom il-htigijiet tagħhom kollha mill-Kustodja ta-Terra Santa.

Lill-Pellegrini:

Barra minn dan li għedna, il-Kustodja tat-Terra Santa torganizza Pellegrinagġi għall-Art Imqaddsa mid-dinja kollha, tgħin lill-pellegrini fiż-żajjar tas-Santwarji u lilhom tilqa' u tpxaxxi fit-8 Djar (Casenove) tagħha.